

Elżbieta Jaworska

"Podróże" na łamach warszawskiej prasy literackiej lat 1815-1822, Władysław Dynak, Wrocław 1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/43, 172

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ DYNAK Władysław: "Podróże" na łamach warszawskiej prasy literackiej lat 1815-1822. "Acta Universitatis Wratislaviensis. № 150. Prace Literackie". XIII. Oss. Wrocław 1971 s. 75-106.

Podstawą materiałową artykułu jest 58 opisów podróży, zamieszczonych w latach 1815-22 w ośmiu czasopismach warszawskich. Koncentrując się na analizie podmiotu "podróży", autor ukazuje ewolucję modelu gatunkowego: od klasycystycznego do sentymentalnego. W pierwszym wyróżnia stereotypy: uczonego, erudyty, satyryka i sceptyka, w drugim - podróżnika-tułacza, podróżnika czulego i podróżnika sentymentalnego. Podobnie do podmiotu, ulega przemianie zakres przedmiotowy "podróży": stosunek do przyrody z utylitarnego ewoluuje w kierunku intuicyjnego poznania natury; przekazy pośrednie, zamiast autorytatywnej informacji naukowej, zostają zastąpione podaniami i legendami ludowymi. Wывód kończy się wnioskiem, iż ewolucja gatunku "podróży", zgodna jest z ciągiem rozwojowym literatury pięknej.

BP/43

E.J.

/II/ RASZEWSKI Zbigniew: Bogusławsciana. "Pamiętnik Literacki" R. LXII:1971 z. 3, s. 177-188.

Artykuł ustala chronologię trzech wczesnych komedii W. Bogusławskiego /"Mieszczki modne", "Ślub modny" i "Szkola kobiet"/, opierając się na konfrontacji relacji Dmuszewskiego, pamiętników i notatek Bogusławskiego z informacjami prasy warszawskiej lat 1779-1881 itp. Ponadto zawiera opis 11 beneficjów Bogusławskiego w latach 1815-1825, zestawiając je w porządku chronologicznym.

BP/43

D.Ś.